

# Studieplan for Tysk, årsstudium (2010–2011)

## Fakta om programmet

**Studiepoeng:** 60

**Studiets varighet:** 1 år

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Studiested:** Halden. Studiet kan også tas som nettbasert fjernstudium.

## Kontakt

**Studieveileder:** Tove Sørum

**Telefon:** +47 696 08 384

**E-post:** studier@hiof.no

Fakultet for lærerutdanninger og språk

## Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

## Hva lærer du?

### Studiets læringsutbytte

Etter fullført studium skal studenten ha oppnådd følgende læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

#### Kunnskap

Studentene har innsikt i og kunnskap om sentrale områder innenfor tysk språk, litteratur og kulturkunnskap.

#### Ferdigheter

Studentene har kommunikative ferdigheter i tysk og kan bruke språket funksjonelt i ulike sammenhenger. De behersker språket mest mulig korrekt og differensiert, både muntlig og skriftlig. Studentene har utviklet både høre- og leseforståelse og forstår i stor grad autentiske tyskspråklige tekster av ulik art.

#### Generell kompetanse

Gjennom økt forståelse for de tysktalende land og deres kultur har studentene utviklet evne til interkulturell kommunikasjon. De har videre fått øvelse i å finne og bearbeide faglitteratur, erfaring i å tenke selvstendig omkring faglige spørsmål og også i å framstille faglige emner skriftlig og muntlig.

# Opptak

Opptakskrav er generell studiekompetanse eller realkompetanse.  
Det anbefales forkunnskaper tilsvarende tysk nivå I (tidligere B/C språk).

## Oppbygging og gjennomføring

### Studiets oppbygging og innhold

Tysk årsstudium kan tas som enkeltstudium eller som del av en bachelorgrad. Årsstudiet er et integrert studium, noe som betyr at faget utgjør en naturlig helhet. Det består av følgende emner (se de enkelte emnebeskrivelsene under):

I høstsemesteret:

- Muntlig tysk med digitale verktøy (10 studiepoeng)
- Tysk språk I (10 studiepoeng)
- Tyskspråklig litteratur og kultur (10 studiepoeng)

I vårsemesteret:

- Tysk språk II (10 studiepoeng)
- Tyskspråklig litteratur, kultur og muntlig kommunikasjon (10 studiepoeng)
- Tema fra språk, litteratur og kultur (10 studiepoeng)

## Organisering og læringsformer

All undervisning foregår på tysk. Undervisningen er organisert i seminarer og i mindre grupper, noe organiseres som prosjektarbeid. Det legges opp til studentaktiv læring. Undervisningen er ikke obligatorisk, men det er en stor fordel å følge den regelmessig og delta aktivt og for fjernstudenter å delta i de aktivitetene som nettbasert undervisning består i.

Seminar- og gruppeundervisning krever at studentene bidrar. Det gis jevnlig tilbud om oppgaveskriving i alle disipliner hvert semester. Arbeids- og undervisningsformer er i tråd med Kvalitetsreformen.

### Arbeidskrav

Det er knyttet arbeidskrav til studiet. Arbeidskrav må godkjennes før studenten kan fremstille seg til eksamen. Se den enkelte emnebeskrivelse.

### Bruk av bibliotek

Biblioteket organiserer og bidrar til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnene til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske og utenlandske informasjonskilder og kunne vurdere kvaliteten på informasjonen. Biblioteket tilbyr også undervisning i referanseteknikk. Bruk av biblioteket er integrert i undervisningen.

### Bruk av IKT

Digitale verktøy er integrert i studiet. Det er en forutsetning at studentene setter seg inn i bruken av verktøy som benyttes i de enkelte emnene, se disse.

### Likestillingsaspekt

Både ved utvalg av pensumlitteratur, bruk av cases og eksempler søker man å iverksette likestillingsaspektet på beste måte. I emner i litteratur og kultur blir det lagt spesiell vekt på å formidle et perspektiv som bygger på forståelse av etnisk og kulturelt mangfold.

## Praksis

Det legges opp til at de ulike delene av studiet bidrar til relevant kompetanse i yrker innenfor utdanning, kultur, kulturformidling, kommunikasjon, tekstproduksjon, oversettelse etc.

## Internasjonalisering

Hvert år flyttes to uker av undervisningen til et tyskspråklig land. Studieturen er ikke obligatorisk, men det anbefales at studentene deltar på denne utvekslingen.

## Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengige av studentenes tilbakemeldinger og at hver enkelt student deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevning evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs kvalitetsutvalg gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av skolens studieprogrammer (kalt EVA2).
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3). Se emnebeskrivelse for detaljer.

## Tilbakemelding underveis

Tilbakemelding underveis gis i dialog med studentene som en integrert del av undervisningen. For fjernstudenter gis tilbakemeldinger via nettet, blant annet gjennom vurdering av øvelser og arbeidskrav.

## Vurdering

Studiet har eksamen i slutten av hvert semester. Ved eksamen besvares alle oppgaver på tysk, bortsett fra oversettelsen fra tysk til norsk. Ingen hjelpemidler er tillatt (det er heller ikke tillatt med ordbok på eksamen).

I noen emner benyttes mappevurdering, her gis det underveisveiledning. Se den enkelte emnebeskrivelsen for mer informasjon.

Karakterskalaen har fem trinn, fra A til E, for bestått. Karakteren F betyr ikke bestått. Unntaksvis brukes vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått, og dette vil i så fall framgå av emnebeskrivelsen.

I emner der vurderingen består av flere elementer og det settes en samlet helhetlig karakter, må kandidaten ved ikke bestått eksamen ta alle deler på nytt.

## Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

## Studieplanen er godkjent og revidert

### Studieplanen er godkjent

Konstituert dekan Theo Schewe, 13.05.2009

# Studieplanen er revidert

Studieleder Sverre Vesterhus, 01.06.2010

## Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2010 - 2011

## Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

### Høst 2010

#### Obligatoriske emner

SFT11507 Tysk språk I	10 stp
SFT11608 Tyskspråklig litteratur og kultur	10 stp
SFT11008 Tysk: Muntlig tysk med digitale verktøy	10 stp

### Vår 2011

#### Obligatoriske emner

SFT11707 Tysk språk II	10 stp
SFT11809 Tyskspråklig litteratur, kultur og muntlig kommunikasjon	10 stp
SFT12107 Tysk: Tema fra språk, litteratur og kultur	10 stp

# SFT11507 Tysk språk I (Høst 2010)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Kåre Solfeld

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Tysk årsstudium. Del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Undervisningssemester

Tysk årsstudium: 1. semester (høst).

Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur: 1., 3. eller 5. semester (høst).

## Studentens læringsutbytte etter bestått emne

### Kunnskap

Studentene har grunnleggende innsikt i det tyske formsystemet og også i tysk syntaks fra et praktisk perspektiv. Videre har de kunnskap om grunntrekkene i tysk fonetikk (standarduttale) sammenliknet med norsk og kjennskap til regional fonetisk variasjon i tysktalende land. Studentene kjenner den terminologien de må beherske når de skal orientere seg i faglitteraturen.

### Ferdigheter

Studentene er i stand til å bruke sine kunnskaper i praksis, og kan kommunisere skriftlig relativt korrekt og funksjonelt. De har god evne til å forstå autentiske tyske tekster.

## Generell kompetanse

Studentene har innsikt i terminologi innenfor grammatikk og fonetikk og har innsikt i hvordan kunnskapen de har tilegnet seg kan formidles videre.

## Innhold

Emnet deles i

- a) grammatikk I
- b) skriftlig språkferdighet
- c) fonetikk og regional variasjon.

Grammatikk I:

Studentene får innsikt i grunnleggende sider ved språkssystemet i tysk med spesiell vekt på formsystemet (morfologien).

Skriftlig språkferdighet:

De forskjellige språklige emnene vil framfor alt bli presentert ved at en kontrasterer norsk og tysk på et praktisk plan. Det legges stor vekt på å innøve grunnleggende standardspråklig grammatikk, særlig morfologi og praktisk syntaks, og på å oppnå en sikker og funksjonell språkbruk.

Fonetikk og regional variasjon:

Hoveddelen omfatter en artikulatorkisk beskrivelse av de enkelte tyske standardlydene og en del fenomener i fonetikk som volder norsktalende problemer når de skal snakke tysk. Eksempler på regional variasjon vil gis ut fra språkprøver.

## Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen gis i form av øvingsseminar og forutsetter at studentene bidrar aktivt ved å delta i korte prosjekt-/gruppeoppgaver basert på samarbeid gjennom for eksempel bruk av wiki-teknologi. Til pensum i fonetikk er det knyttet øvelser i språklaboratorium.

## Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen.

## Eksamen

### Mappe og skriftlig eksamen

Mappe:

Mappen består av to individuelle innleveringer. Oppgavene leveres til nærmere bestemte frister.

Skriftlig eksamen (5 timer):

Kandidatene prøves i grammatikk I, fonetikk og skriftlig språkferdighet. I grammatikk I gis det flere oppgaver der kandidatene skal vise at de behersker og kan redegjøre for det sentrale i grammatikkpensumet. I fonetikk gis 6-8 spørsmål fra det teoretiske pensumet. Skriftlig språkferdighet prøves i form av en kort oversettelse av en ukjent tekst fra norsk til tysk der kandidatene kan bli bedt om å kommentere bestemte kontrastive fenomener. Ingen hjelpemidler er tillatt.

Det settes en samlet helhetlig karakter basert på skriftlig eksamen og mappe. Skriftlig eksamen danner det primære grunnlaget for karakterfastsettelsen. Mappen (innleveringene) kan brukes justerende (maksimalt ett trinn opp eller ned) på en karakterskala fra A-F.

## Evaluerings- og læringsformer

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærergruppe
- studieleder

## Litteratur

### **Grammatikk I, skriftlig språkferdighet:**

REITEN, Håvard: Tysk grammatikk. Oslo: Aschehoug 1995, s. 7–23, 25–143, 187–232, 259–266 og 267–271.

### **Fonetikk:**

LUNDEMO, Frode: Deutsche Phonetik. Halden, siste utgave.

I tillegg et uttalekurs i fonetikk.

# SFT11608 Tyskspråklig litteratur og kultur (Høst 2010)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Fakultet for lærerutdanninger og språk

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Tysk årsstudium. Del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Undervisningssemester

Tysk årsstudium: 1. semester (høst).

Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur: 1., 3. eller 5. semester (høst).

## Studentens læringsutbytte etter bestått emne

### Kunnskap

Litteratur:

Studentene har kunnskap om sentrale litterære tendenser, sjangere og forfattere fra de tysktalende land i tiden fra 1945 til i dag.

Kultur:

Studentene har kunnskap om hovedtrekk i de tysktalende lands politiske og kulturelle historie fra 1945 til i dag. De har innsikt i politiske forhold, økonomiske og sosiale strukturer/samfunnsforhold og geografi.

### Ferdigheter



Litteratur:

Studentene er i stand til å lese, diskutere og analysere litterære tekster ved å bruke litteraturvitenskapelig terminologi.

Kultur:

Studentene kan omgås kulturelle likheter og forskjeller på en adekvat måte og har gode interkulturelle kommunikasjonsferdigheter.

### **Generell kompetanse**

Studentene har økt innsikt i litteratur og kultur fra 1945 til i dag.

## **Innhold**

Emnet gir en innføring i litteraturvitenskapens fagterminologi og arbeidsmåter. Det omfatter litteratur fra forskjellige tyskspråklige land i perioden fra 1945 til i dag. Litteraturen belyses innenfor politisk historie, kultur- og litteraturhistorie. Emnet omfatter i tillegg en innføring i høyskolens bibliotek, i kataloger, oppslagsverk og databaser, dessuten i litteratursøk og kildekritikk.

I litteraturdelen konsentrerer vi oss om nyere tyskspråklig litteratur, inkl. barne- og ungdomslitteratur. Litteraturdydidaktikkens rolle i fremmedspråksundervisningen tematiseres.

Undervisningen i litteratur og kultur samordnes kronologisk, slik at tekstene belyser sentrale hendelser eller fenomener i målpråkslandene. Vi arbeider med tidsrommet fra 1945 og fram til i dag innenfor politisk historie, kultur- og litteraturhistorie.

I tillegg kommer samfunnskunnskap (temaer innenfor f. eks. geografi, politisk system, økonomiske og sosiale strukturer og skolesystem).

## **Undervisnings- og læringsformer**

Undervisningen blir gitt i forelesninger og seminarer. Kursmateriell og annen relevant informasjon om studiet distribueres digitalt. Det legges vekt på å videreutvikle leseferdigheter og analytiske evner og å sensibilisere for kulturelle likheter og forskjeller gjennom studentaktiv læring, og både bibliotek- og IKT-ressurser tas i bruk.

## **Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen**

Ingen.

## **Eksamen**

### **Mappevurdering**

Vurdering skjer på grunnlag av en mappe med tekster som studentene skriver i løpet av semesteret. Mappen består av to oppgaver av mindre omfang (ca. 1 - 2 sider tekst) og én oppgave av større omfang (ca. 4 - 5 sider tekst).

Oppgavene skal være tekstdokumenter (1 1/2 linjeavstand), inneholde kildehenvisninger og korrekt noteapparat. Oppgavene skal leveres til avtalt tidspunkt. Studentene får individuell undervisningsveiledning. Nærmere informasjon om oppgavene gis i undervisningen. Ved bedømmelsen blir det tatt hensyn til tekstforståelse, selvstendighet, kunnskapsnivå og formuleringsevne. Karakterskala A-F.

Studentene *kan* innkalles til en samtale omkring oppgaven. Samtalen vil da vare i ca. 30 min. Samtalen kan virke justerende på skriftlig karakter med inntil én karakter opp eller ned.

# Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærergruppe
- studieleder

## Litteratur

### Litteratur:

ASKAN, Katrin: Aus dem Schneider (BVT Berliner Taschenbuch Verlag Bd. 76008).

BORCHERT, Wolfgang: Nachts schlafen die Ratten doch (K).

DÜRRENMATT, Friedrich: Romulus der Große. Eine ungeschichtliche historische Komödie in vier Akten (Diogenes Taschenbücher Nr. 23042).

EICH, Günter: Inventur (K).

FRIED, Erich: Gespräch über Bäume (K).

HERMANN, Judith: Sommerhaus, später. Erzählungen (Fischer Taschenbuch Verlag Bd. 14770; følgende fortellinger leses: 'Rote Korallen', 'Sonja' og 'Sommerhaus, später').

JANDL, Ernst: ottos mops (K), sctzngrmm (K), falamaleikum (K), auf dem land (K).

KUNERT, Günter: Über einige Davongekommene (K).

STEINHÖFEL, Andreas: Beschützer der Diebe (dtv Junior, dtv Taschenbücher Bd. 70411).

VESTLI, Elin Nesje/LANGEMEYER, Peter: Deutschsprachige Nachkriegsliteratur von Wolfgang Borchert bis Judith Hermann (kjøpes på høgskolen).

De kortere tekstene (K) står i et eget teksthfte, som fås sammen med kompendiet.

### Kultur:

Deler av MÜLLER, Helmut M.: *Deutsche Geschichte in Schlaglichtern*. Leipzig 2004 (eller annen utgave).

SCHMID, Gerhard Friedrich: *Kleine Deutschlandkunde. Ein erdkundlicher Überblick*. Stuttgart 1996 el. senere.

I tillegg kommer dokumenter som gjøres tilgjengelige digitalt.



# SFT11008 Tysk: Muntlig tysk med digitale verktøy (Høst 2010)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Frode Lundemo

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i Tysk årsstudium
- Del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.
- Valgemne i Bachelorstudium i internasjonal kommunikasjon.

## Undervisningssemester

- Tysk årsstudium: 1. semester (høst).
- Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur: 1., 3. eller 5. semester (høst).
- Bachelorstudium i internasjonal kommunikasjon: 5. semester (høst).

## Studentens læringsutbytte etter bestått emne

### Kunnskap

Studentene har kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å øve muntlig språkferdighet både individuelt og i interaksjon med andre, og hvordan slike verktøy etter endt studium kan brukes til å holde ved like og videreutvikle muntlig språkferdighet. De har kjennskap til sentrale trekk ved tysk talespråk og enkle muntlige, situasjonsavhengige kommunikasjonsstrategier.

## **Ferdigheter**

Studentene har gode aktive ferdigheter i muntlig tysk, kan tilpasse disse til utvalgte kommunikasjonssituasjoner og -behov og kommunisere med god uttale og intonasjon. De kan forstå muntlig tysk i forskjellige typer medier.

## **Generell kompetanse**

Studentene kan bruke digitale verktøy i forskjellige kommunikasjonssammenhenger.

## **Innhold**

Det arbeides med å bygge opp muntlig språkferdighet gjennom samhandling, tekstproduksjon/presentasjon og tekstforståelse. Fokus ligger på uttale, morfologi, syntaks og ordforråd sett i forhold til forskjellige situasjoner og teksttyper.

## **Undervisnings- og læringsformer**

Øvinger ved hjelp av digitale, fortrinnsvis internettbaserte verktøy.

## **Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen**

Ingen

## **Eksamen**

### **Mappevurdering**

Mappen består av fire innleveringer som dokumenterer studentenes aktivitet i emnet i forhold til områdene nevnt under «Innhold/oppbygging» over. Karakterskala er A-F.

## **Evaluering av emnet**

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- lærergruppe
- studieleder

## **Litteratur**

Digitalt tilgjengelig kompendium

En tyskspråklig film (DVD)

# SFT11707 Tysk språk II (Vår 2011)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Tysk årsstudium. Del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på SFT11507 Tysk språk I.

## Undervisningssemester

Tysk årsstudium: 2. semester (vår).

Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 2., 4. eller 6. semester (vår).

## Studentens læringsutbytte etter bestått emne

### Kunnskap

Studentene har innsikt i grunnleggende emner i tysk syntaks og i den terminologien de må beherske for å kunne orientere seg i faglitteraturen.

## Ferdigheter

Studentene kan redegjøre for grunnleggende trekk i tysk grammatikk og også omsette denne kunnskapen i praksis ved at de kommuniserer korrekt og funksjonelt skriftlig. De er også i stand til å forstå autentiske tyske tekster og til å formidle sine språkkunnskaper.

## Generell kompetanse

Studentene har innsikt i språkstrukturer og grammatisk terminologi og også innsikt i hvordan språkkunnskap kan formidles.

# Innhold

Emnet deles i

- a) grammatikk II
- b) skriftlig språkferdighet.

Grammatikk II:

Studentene får økt innsikt i språksystemet i tysk ved at grunnleggende sider ved tysk syntaks presenteres.

Skriftlig språkferdighet:

Det praktiske og teoretiske grunnlaget fra Tysk språk I videreføres mot et mer presist, nyansert og variert språk. Fri skriftlig produksjon vil stå sentralt. Evnen til å forstå tysk oppøves ved trening i å oversette tyske tekster til norsk.

## Undervisnings- og læringsformer

Praktisk arbeid med oppgaver og øvelser. Prosjekt-/gruppeoppgaver basert på samarbeidsskriving ved hjelp av for eksempel wiki-teknologi.

## Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen.

# Eksamen

### Mappe og skriftlig eksamen

Mappen:

Mappen består av to individuelle innleveringer. Primært i fri skriftlig produksjon. Mappen leveres til nærmere bestemte frister.

Skriftlig eksamen (5 timer):

Til pensum i grammatikk II gis flere spørsmål, som tester kandidatenes kunnskaper i analyse og terminologi og evnen til å formulere og bruke grammatiske regler. I skriftlig språkferdighet gis en oversettelse av en ukjent tekst fra norsk til tysk og en oversettelse av en ukjent tekst fra tysk til norsk. Ved bedømmelsen blir det primært lagt vekt på at kandidatene skriver et mest mulig korrekt grammatisk tysk, har god formuleringsevne og viser god tekstforståelse. Ingen hjelpemidler tillatt.

Det settes en helhetlig karakter basert på skriftlig eksamen og mappe. Skriftlig eksamen danner det primære grunnlaget for karakterfastsettelsen. Mappen (innleveringene) kan brukes justerende (maksimalt ett trinn opp eller ned) på en karakterskala fra A–F.

## Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærerguppe
- studieleder

## Litteratur

REITEN, Håvard: *Tysk grammatikk*. Oslo: Aschehoug 1995, S. 145-186, 233-258 og 273-305.  
SOLFJELD, Kåre: *Satzsyntax*. Kompendium. Halden 2009.

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:13



# SFT11809 Tyskspråklig litteratur, kultur og muntlig kommunikasjon (Vår 2011)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Fakultet for lærerutdanninger og språk

**Emneansvarlig:** Peter Langemeyer

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Tysk årsstudium.

Del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på SFT11608 Tyskspråklig litteratur og kultur.

## Undervisningssemester

Tysk årsstudium: 2. semester (vår). Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 2., 4. eller 6. semester (vår).

## Studentens læringsutbytte etter bestått emne

### Kunnskap

Litteratur:

Studentene har kunnskaper om sentrale litterære tendenser og forfattere fra de tysktalende land i perioden fra 1800 til 1945, om viktige litterære epoker og om ulike metodiske tilnærminger til litterær analyse og interpretasjon.

Kultur:

Studentene har kunnskaper om noen hovedtrekk fra historie, samfunnsliv og kultur i angitte tidsrom. Emnet tar hensyn til hele den tyskspråklige verden.

Muntlig kommunikasjon:

Studentene har kunnskaper om presentasjoner av kortere innlegg på tysk, bl. a. med tanke på senere yrkesoppgaver. Innleggene skal tematisk knyttes til pensum i litteratur og kultur. Studentene er fortrolige med formidlingsteknikk og bruk av IKT.

## **Ferdigheter**

Litteratur:

Studentene har økte ferdigheter i å analysere, tolke og formidle litterære tekster ved å bruke litteraturvitenskapelig terminologi og i et kulturhistorisk perspektiv. De har utvidet sine språklige og interkulturelle ferdigheter for å oppnå en god kommunikativ kompetanse både muntlig og skriftlig.

Kultur:

Studentene har økte ferdigheter i å belyse et tema fra et historisk perspektiv.

Muntlig kommunikasjon:

Studentene har økte ferdigheter i å framstille et tema fra emneområdet både muntlig og skriftlig.

## **Generell kompetanse**

Studentene har kunnskaper om historiske tilnærminger til litteratur. De har videreutviklet evnen til å lese, diskutere og analysere litterære tekster ved å anvende ulike metodiske tilnærminger.

# **Innhold**

Emnet omfatter både litteratur og kulturkunnskap. Hovedvekten ligger på tiden 1800 til 1945.

Litteratur:

Vi arbeider med litteratur som er skrevet fra ca. 1800 og fram til 1945. Tyskspråklig barne- og ungdomslitteratur er representert.

Kultur:

Litteratur og kulturkunnskap koordineres. Vi arbeider med tidsrommet fra ca. 1800 og fram til 1945. I tillegg kommer samfunnskunnskap (emner innenfor f. eks. geografi, politisk system, økonomiske og sosiale strukturer og skolesystem).

Muntlig kommunikasjon:

Det tas utgangspunkt i pensum i litteratur og kultur. Studentene vil bl.a. få i oppgave å legge fram relevante tema for gruppa.

# **Undervisnings- og læringsformer**

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og øvelser. Kursmateriell og annen relevant informasjon om studiet distribueres digitalt. Det legges vekt på studentaktiv læring, og både bibliotek- og IKT-ressurser tas i bruk.

# **Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen**

Det stilles arbeidskrav ifm litteratur:

To individuelle oppgaver av mindre omfang (ca. 1-2 sider tekst). Oppgavene skal være maskinskrevne (1 1/2 linjeavstand), inneholde kildehenvisninger og korrekt noteapparat. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

## Eksamen

Individuell skriftlig hjemmeoppgave (50 %) og muntlig eksamen (50 %)

Deleksamen 1

Individuell skriftlig hjemmeoppgave (Litteratur):

En individuell skriftlig hjemmeoppgave av større omfang (ca. 5-6 sider tekst). Oppgaven skal være et tekstdokument (1 1/2 linjeavstand), inneholde kildehenvisninger og korrekt noteapparat. Nærmere informasjon om oppgaven gis i undervisningen. Ved bedømmelsen blir det tatt hensyn til tekstforståelse, selvstendighet, kunnskapsnivå og formuleringsevne. Studentene *kan* innkalles til en samtale omkring oppgaven. Samtalen vil da vare i ca. 30 min. Samtalen kan virke justerende på skriftlig karakter med inntil én karakter opp eller ned.

Deleksamen 2

Muntlig eksamen (Kultur, litteratur og muntlig kommunikasjon):

Muntlig eksamen, ca. 25-30 minutter. Eksamen består av to deler: en presentasjon og en eksaminasjon. Kandidatene skal først holde en presentasjon (ca. 10 minutter). Tema for presentasjonen velger kandidaten selv etter samråd med faglærer. Gjennom presentasjonen skal kandidatens evne til å legge fram et tema på en selvstendig måte prøves. Det legges ved bedømmelsen vekt på innhold, presentasjonsteknikk og mest mulig korrekt språk. I tillegg kommer en eksaminasjon i pensum i kultur og i litteratur (ca. 15-20 minutter).

Hver del teller 50 % av total karakter. Begge eksamener må være bestått for å få karakter i emnet. Karakterskala A->Dersom studenten stryker i en av delene, eller ønsker å forbedre resultatet, trenger studenten kun å ta den aktuelle deleksamen på nytt.

## Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærerguppe
- studieleder

## Litteratur

**Litteratur:**

BRECHT, Bertolt: Fragen eines lesenden Arbeiters (K).

BRENTANO, Clemens: Wiegenlied (K), Abendständchen (K).

DROSTE-HÜLSHOFF, Annette von: Am Turme (K).

EICHENDORFF, Joseph von: Mondnacht (K), Sehnsucht (K), Der frohe Wandersmann (K).

GOETHE, Johann Wolfgang: Der Prokurator (fra 'Unterhaltungen deutscher Ausgewanderter'; Reclam UB Nr. 6558).

GRIMM, Jacob und Wilhelm: Dornröschen (K), Schneewittchen (K).

HAUPTMANN, Gerhart: Bahnwärter Thiel (Reclam UB Nr. 6617).

HEINE, Heinrich: Die schlesischen Weber (K), Loreley (K).

HOFFMANN, Heinrich: Der Struwwelpeter (Reclam UB Nr. 18569).

BUSCH, Wilhelm: Max und Moritz (Reclam UB 18218).

KÄSTNER, Erich: Drei Männer im Schnee. Eine Erzählung (dtv Belletristik 11008).

KAFKA, Franz: Der Proceß [!] (Reclam, UB Nr. 9676).

LASKER-SCHÜLER, Else: Mein blaues Klavier (K).

VESTLI, Elin Nesje/LANGEMEYER, Peter: Deutschsprachige Literatur und Literaturgeschichte von Johann Wolfgang von Goethe bis Else Lasker-Schüler (tilgjengelig digitalt eller kjøpes på høgskolen).

De kortere tekstene (K) står i et eget teksthfte, som fås sammen med kompendiet.

### **Kultur:**

Deler av MÜLLER, Helmut M.: *Deutsche Geschichte in Schlaglichtern*. Leipzig 2004 (eller annen utgave).

SCHMID, Gerhard Friedrich: *Kleine Deutschlandkunde*. Ein erdkundlicher Überblick. Stuttgart 1996 el. senere.

VESTLI, Elin Nesje/LANGEMEYER, Peter: *Deutschsprachige Literatur und Literaturgeschichte von Johann Wolfgang von Goethe bis Else Lasker-Schüler* (tilgjengelig digitalt eller kjøpes på høgskolen).

Digitalt kompendium som lages av studentene i løpet av kurset (kompendiet legges i læringsplattformen). I tillegg kommer andre dokumenter som legges ut på Fronter.

# SFT12107 Tysk: Tema fra språk, litteratur og kultur (Vår 2011)

## Fakta om emnet

**Studiepoeng:** 10

**Ansvarlig avdeling:** Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

**Emneansvarlig:** Kåre Solfeld

**Undervisningsspråk:** Tysk

**Varighet:** ½ år

## Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

## Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Tysk årsstudium.

Del av 60-poengsenheten som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

## Undervisningssemester

Tysk årsstudium: 2. semester (vår). Bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur: 2., 4. eller 6. semester (vår).

## Studentens læringsutbytte etter bestått emne

### Kunnskap

Studentene har solid innsikt i temaet/problemstillingen de velger. De har kunnskaper om hvordan en finner, bearbeider og anvender relevant faglitteratur og om oversiktlig og systematisk framstilling med korrekt bruk av kildehenvisninger og noteapparat.

### Ferdigheter

Studentene kan lage en lengre skriftlig framstilling på mest mulig korrekt tysk med en klar og hensiktsmessig oppbygging i forhold til temaet/problemstillingen som er valgt.

## Generell kompetanse

Studentene har videreutviklet sine evner til informasjonsinnhenting, til vurdering og strukturering av materiale. De er i stand til å formulere et tema og en problemstilling og til bruke kilder kritisk med tanke på temaet/problemstillingen som er valgt. Gjennom emnet har studentene oppøvd kritisk sans og selvstendighet.

## Innhold

Det blir gitt tilbud om diskusjonsgrupper rundt utvalgte emner i tilknytning til samfunnsforhold, kultur, litteratur eller språklige forhold i ett eller flere av de tyskspråklige land. Denne aktiviteten danner utgangspunkt for temaet studentene velger å jobbe individuelt med. Studentene skal jobbe med en oppgave under veiledning av en faglærer. Tema for oppgaven fastsettes etter nærmere avtale med faglærer.

## Undervisnings- og læringsformer

Selvstendig arbeid under veiledning. Biblioteksressurser og andre ressurser skal brukes aktivt. Det legges opp til at studentene skal være respondenter for hverandre underveis i arbeidet.

## Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen.

## Eksamen

### Individuell semesteroppgave

Vurdering skjer på grunnlag av en individuell semesteroppgave. Oppgaven er normalt en skriftlig framstilling (tekstdokument med 1 1/2 linjeavstand, ca. 10 sider tekst, gjerne illustrasjoner i tillegg), skal inneholde kildehenvisninger og korrekt noteapparat. Den kan ev. erstattes av en annen digital presentasjonsform etter avtale. Nærmere informasjon om oppgavene gis i undervisningen. Ved bedømmelsen blir det tatt hensyn til kunnskapsnivå, informasjonsinnhenting, selvstendighet og formuleringsevne. Oppgaven skal leveres til avtalt tidspunkt. Det gis individuell underveisveiledning.

Karakterskala A–F.

Kandidatene *kan* innkalles til en samtale omkring oppgaven. Samtalen vil da vare i ca. 30 min. Samtalen kan virke justerende på skriftlig karakter med inntil én karakter opp eller ned.

## Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- lærergruppe
- studieleder

## Litteratur

Studentene velger i samråd med faglæreren ut litteratur som legges til grunn ved arbeidet med semesteroppgaven.

